

PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTAKAAVALUONNOS 2004

YHTEENVETO LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Maakuntahallitus 8.11.2004

ASUMINEN, KAUPPA JA KAAVAPROSESSI/RL

Aihe	Mielipiteen tai lausunnon esittäjä	Keskeinen sisältö	Vastineen perusajatus
<p>Kuinka laajoja asumisen laajentumisalueita ollaan valmiita hyväksymään?</p>	<p>ASIKKALAN KUNNANHALLITUS HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS HOLLOLAN KUNNANVALTUUSTO</p> <p>LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO</p> <p>NASTOLAN KUNNANVALTUUSTO</p> <p>ORIMATTILAN KAUPUNGINVALTUUSTO</p> <p>ARTJÄRVEN KUNNANHALLITUS HÄMEEN TIEPIIRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Asuntoalueiden aluerajaukset vaativat vielä tarkentamista kuntien kanssa neuvotellen - Asuntoalueiden aluerajaukset vaativat vielä tarkentamista kuntien kanssa neuvotellen - Tiiranmäen/Koiskala alue pienemmäksi, "Launenlinjaus" asumiselle - Muuttumattomassa kasvussa nauhataajaman alueelle osoitettu liian vähän alueita asumiskäyttöön - Voimakkaassa kasvussa Uusikylä-Kuivanto –tien varren asutuksessa otettava huomioon varikon suoja-alue ja rajautuminen Orimattilan rajalla - Asuntoalueita tarvitaan asukasmäärän ja asumisväljyyden kasvun lisäksi varalle - Orimattilan nykyinen väkiluvun lisäys ja kaupungin strategiassa esitetty ovat suurempia kuin kaavan voimakkaassa kasvussa - Taajamatoimintojen laajentaminen Porlammintien itäpuolelle Vanhan Meijerin alueelle - Pääteiden varsien maankäytöstä ei saa aiheutua pitkämatkaiselle valtakunnalliselle liikenteelle turvallisuus- eikä sujuvuushaittoja; varausten poistamista tai supistamista tutkittava <p>Yksityiskohtaiset kommentit ristiriitaisista alueista liitteessä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hartolan Tippavaara; kevyen liikenteen ja muut järjestelytarpeet, melu- ja päästöhaitat - Uusikylän eteläpuolen asuinalue irrallinen; pois jatkosuunnittelusta - Paimelan alueen takia mittavat rinnakkaistiejärjest- 	<p>Vaatii jatkotyöstämistä kuntien kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tehdään uusi kuntakierros - Hyödynnetään Lahden kaupunkiseudun rakennemallityötä (ajoitus, alueiden yksilöinti) - Luonnosvaiheessa kuntakierroksella mahtuvuustarkastelu tehtiin asuntojen lisätarpeen perusteella - Ehdotusvaiheessa huomioidaan myös asumisväljyyden kasvun aiheuttama maa-alan lisätarve - Tehdään yhteensovitus kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä muun maankäytön kanssa - Käydään kuntien kanssa aluekohtaisesti läpi mielipiteissä ja lausunnoissa tehdyt esitykset

RATAHALLINTOKESKUS MUSEOVIRASTO	<ul style="list-style-type: none">- lyt; pois jatkosuunnittelusta- Hämeenkosken VT12 eteläpuoliset alueet aiheuttavat merkittäviä liikennejärjestelyjä; pois jatkosuunnittelusta- Miekkion vt 4:n länsipuoliset alueet tukeutuvat palveluissa Lahteen; vt 4:n haitat otettava huomioon jatkosuunnittelussa- Lahdessa Jokimaa-Okeroisten alue kummankin kehätievaihtoehdon väärällä puolella- Hennan alue edellyttää mittavia liikennejärjestelyjä; jatkosuunnittelussa liikenneselvitykset yhteys- ja tiiverkon parantamistarpeista- Asumisen tavoitevuodeksi 2020 sopiva- Kulttuuriympäristön vaalimistavoite huomioitava reunaehtona- Kaavan mahtuvuustarkastelua ei ole esitetty aineistossa- Salpakankaalla Hälvälän lähistöllä otettava huomioon harjoittelu eri vuoden- ja vuorokauden aikoina ja harjoitusten aiheuttamat liikenne-, pöly-, tärinä- ja meluhaitat- Uudenkylän varastoalueen läheisyydessä tulee ottaa huomioon varastoalueen räjähtävän materiaalin varastointi- Suoja-aluerajauksen sisälle ei voi sijoittaa pysyvää asutusta tai työpaikkoja- Varomääräysten mukaan etäisyys varistorakennuksesta päiväkotiin, kouluun, vanhainkotiin, sairaalaan tai muuhun vastaavaan rakennukseen tulee olla moninkertainen yksittäiseen asuinrakennukseen verrattuna- Rakennettavuuden geologiset lähtökohdat- Varautuminen Helsingin seudun kasvun mahdollisena tasaajana- Kuntien kantokyvyn mukaan- Ei merkintöjä Tähtiniemeen- Luonnoksen kolmiportaisuus kaavaan toteuttamisjärjestykseksi- asumisen alueet vaikuttavat hyvin valituilta
HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS	
LÄNTISEN MAANPUOLUSTUSALUEEN ESIKUNTA	
GTK UUDENMAAN LIITTO	
LAHDEN KAUPPAKAMARI METSÄTEOLLISUUS/UPM? ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI RY. PADASJOEN LUONNONYSTÄVÄT RY.	

	<p>HOLLOLAN YMPÄRISTÖYHDISTYS RY. SALPAUSSELÄN LUONNONYSTÄVÄT RY.</p> <p>NASTOLAN UUSIKYLÄN KYLÄYHDISTYS RY. SAARINEN</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ensisijaisesti tiivistämällä - taajama-alueilla määriteltävä kuinka tiiviiksi voidaan rakentaa "keke:n" mukaan - Laune, Kujala ja Pippo asumiselle ja toimitiloiksi - Uusikylässä VT12 rampin ympäristöä ei ole hyödynnetty - Marttilan ja Kärkölän kirkonkylän asuin- ja teollisen toiminnan keskittymät jätetty merkitsemättä 	
<p>Ovatko päivittäistavarakaupan suuryksiköt ja muut kaupallisten palveluiden keskittymät oikein sijoitetut jatkosuunnittelua ajatellen?</p>	<p>ARTJÄRVEN KUNNANHALLITUS</p> <p>ASIKKALAN KUNNANHALLITUS</p> <p>HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS</p> <p>HOLLOLAN KUNNANVALTUUSTO</p> <p>HÄMEENKOSKEN KUNNANHALLITUS</p> <p>KÄRKÖLÄN KUNNANHALLITUS</p> <p>LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Päivittäistavarakaupan suuryksikkö toisi palvelut lähemmäs, mutta kuihduttaisi kyläkaupat - erittely ei tarkoituksenmukainen - uusille päivittäistavaran suuryksiköille ei laskennallista tarvetta - erikoistavarakaupalle luotava edellytykset - ei Renkomäkeen päivittäistavaraa - mt 313 vahvistaa kehitystä, muttei mahdollista päivittäistavarakaupan suuryksikköä - kaupan sijoittaminen edellyttää jatkoselvityksiä kuntien yhteisen näkemyksen aikaansaamiseksi - Erittely ja sijoituspaikat oikean suuntaisia ja hyväksyttävissä - Päivittäistavarakaupan suuryksiköiden lisäämiseen tulisi suhtautua nykyiset, jo toteutetut ja toteutumassa olevat hankkeet huomioiden pidättyvästi - Salpakankaalle esitetty päivittäistavarakaupan suuryksikkö houkuttelisi asiakkaat Järvelästä; palveluiden säilyttämisen kannalta ei voida pitää positiivisena kehityksenä - erittely ei tarkoituksenmukainen - uusille päivittäistavaran suuryksiköille ei laskennallista tarvetta 	<p>Tehdään riittävät selvitykset kaupan kysymysten ratkaisemiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - lausuntoja hyödynnetään selvitystyössä sijaintipaikkoja rajattaessa - Kutsutaan kaupan teemaryhmä tuuksi ehdotuksen laadintavaiheeseen - Hyödynnetään aiemmat selvitykset

NASTOLAN KUNNANVALTUUSTO	<ul style="list-style-type: none">- Erikoistavarakaupalle luotava edellytykset- Ei Renkomäkeen päivittäistavaraa- Kunta pyrkii säilyttämään kaupalliset palvelut pääosin nykyisillä alueilla- Uudenkylän päivittäistavaran suuryksikkö muiden kaupallisten palvelujen keskittymäksi- Renkomäen päivittäistavarayksikkö vahvistaa Launeen palvelutarjontaa; ei vaikuta suoranaisesti Orimattilan palvelujen kehitykseen; lisää pohjoisosien kiinnostavuutta asuinalueina- Uudenkylän päivittäistavarayksikkö tuo palvelutarjontaa lähemmäs Kuivannon kyläkeskusta, mutta uhkaa kylän omien palveluiden säilymistä- Hennan Tuuliharjan alueelle päivittäistavarakaupan suuryksikkö; Hennan alueen kehittymisen edellyttämä palvelualue ja palvelee samalla moottoritieellä liikuvia- Viljanien liittymään muu kaupallisten palveluiden keskittymä- Tuuliharjan kaupan keskittymä kyseenalainen- Palveluiden siirtämistä keskustoista pääteiden varsille ei voi pitää hyväksyttävänä
ORIMATTILAN KAUPUNGINVALTUUSTO	
MÄNTSÄLÄN KUNNANHALLITUS HÄMEEN TIEPIIRI	<p>Yksityiskohtaiset kommentit kustakin suuryksiköstä</p> <ul style="list-style-type: none">- Hollolan päivittäistavaran suuryksikkö voidaan toteuttaa vasta Lahden eteläisen kehätien toteuduttua; pois jatkotyöstä tai selvitys kulusta nykyisen VT12 kautta ja suunnittelumääräys toteuttamisen ajankohdasta- Päivittäistavara suuryksikkö pois jatkotyössä Renkomäestä; sisääntulotien liikenne kuormittuu lisää; kuluyhteyksien järjestäminen vaikeaa- Nastolan päivittäistavaran suuryksiköllä merkittävät liikenteelliset ja palvelurakenteelliset vaikutukset; VT12 Nastolasta itään vaikuttaa jatkoon- Vierumäen päivittäistavaran suuryksikkö irrallaan, aiheuttaa asiointiliikennettä ja vaikutuksia Vääkyn ja Heinolan palvelurakenteeseen; kulku mahdollista mt 140:ltä- Tuuliharjan yksikkö irrallaan taajamarakenteesta; parempi olisi sijoittaa palvelut Hennan alueen yhteyteen

LAHDEN KAUPPAKAMARI	- Kujalan (Pippon) yksikkö aiheuttaa lyhytmatkaista asiointiliikennettä vt 4:llä; liittymän maankäyttö niin, ettei mahdollinen pääteiden liittymän toteuttaminen vaarannu
MTK HEINOLA MUSEOVIRASTO	- Kaavalla ei tulisi ottaa kantaa toteuttamiseen tai toteutuksen vaikutuksiin kaupan sisäisessä rakenteessa - Liian vähän vaihtoehtoja - Vain yksi merkintä, joka mahdollistaa useampien kuin yhden sijoittamisen - Vierumäki ok, muilla ei vaikutuksia - Päivittäistavarakauppaa ei valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin ympäristöihin
HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS	- Uudet vähittäiskaupan suuryksiköt vain riittäviin selvityksiin perustuen; perustuttava Lahden kaupallisiin viime vuosina tehtyihin selvityksiin
PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT RY.	- Löydettävä uusia toimintatapoja - Oltava varovaisia, etteivät syö maaseutukuntien palveluja
PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS RY. KESKO OYJ	- Onko tarve ottaa kantaa maakuntakaavassa? - Vierumäelle ei kannatettava, pv-alueetta - yksi joustava merkintä, joka mahdollistaisi useamman suurmyymälän tai myymäläryhmän sijoittamisen - merkinnällä ei tulisi rajata päivittäistavarakauppaa - pääväylät ja niiden liittyminen taajamarakenteeseen kaupan sijoittumisessa tärkeitä - ensisijaisesti täydentämään taajamarakennetta (esim. Kymijärvi), samalla vastaamaan alueellisen ja ylimaakunnalliseen tarjontaan
OSUUSKAUPPA HÄMEENMAA	- kasvu varmistuu sekä päivittäistavan suuryksiköillä että pienemmillä päivittäistavarayksiköillä - esim. Holmaan hypermarket - Nastolan ja Vierumäen yksiköt eivät täytä sijaintivaatetta väestön ja liikennevirtojen suhteen - Hollolan yksikkö tulisi vielä selvittää; sijoittuminen lähemmäksi Hollolan ja Lahden rajaa
ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI RY	- Ei suuryksiköjä rakenteen ulkopuolelle - Myös erikoistavaraan suhtauduttava varauksellista - Kohdekohtaiset kommentit

esittäminen		kuntalaisuuden huomioivuin luvuin	pohjana olleiden väestö- ja työpaikkalukujen esittäminen kaavakartalla tai selostuksen liitekartoilla ratkaistaan jatkotyön yhteydessä saadun palautteen perusteella.
Henna Asuntoalueen laajuus	LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO ORIMATTILAN KAUPUNGINVALTUUSTO KÄRKÖLÄN KUNNANHALLITUS MÄNTSÄLÄN KUNNANHALLITUS HÄMEEN TIEPIIRI VR-YHTYMÄ OY HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS UUDENMAAN LIITTO	<ul style="list-style-type: none"> - Ei erillistä kaupunkimaista yksikköä - Henkilöliikenteen asema vaatii riittävän asukas pohja lähialueille - Esitettävä riittävästi asuinalueita, etteivät paineet purkautuisi hallitsemattomana haja-asutuksena - Alueiden tarkempi sijainti ja laajuus syksyllä erillishankkeen myötä - Yhteistyössä laadittavana oleva Hennan kehityskuvahanke Kärkölen kannalta merkittävä - Laaja asuinalue epärealistinen - Hennan alue edellyttää mittavia liikennejärjestelyjä; jatkosuunnittelussa liikenneselvitykset yhteys- ja tieverkon parantamistarpeista - Taattava riittävä matkustajamäärä - Asumisen maankäyttö vaatii lisätarkasteluja - Asumista Hennaan ei tule osoittaa ellei oikoradalle perusteta liikennepaikkaa henkilöliikennettä varten 	Esitetään ehdotusvaiheeseen ratkaisu tehtyjen selvitysten pohjalta.
	METSÄTEOLLISUUS/UPM	- Sovelias myös asuntorakentamiseen	
Näkemyksiä kaavaehdotuksen laatimista varten	SUOMEN URHEILUOPISTO TENHOLA UUDENMAAN LIITTO MTK ETELÄ-HÄME MTK HEINOLA	<ul style="list-style-type: none"> - Urheiluopiston alueen jatkosuunnittelu - maanomistajan esitys tilan merkitsemisestä AP-alueeksi - Merkinnät täsmennettävä ehdotukseen, jotta yhteensovitus raja-alueilla voidaan tehdä - Peruskartta pohjakartaksi Kanta-Hämeen maakunta-kaavan tapaan - Kommentteja toteutumistilanne ja nykytila sekä kaavan 	Yksittäisiä aluevarauksia koskevat ehdotukset käydään läpi kuntakierroksella ja sovitetaan yhteen muun maankäytön kanssa. Käytettävästä karttapohjasta tehdään ehdotusvaiheen aikana ratkaisu ottaen huomioon ympäristöministeriön ohjeet. Naapurimaakuntien kanssa järjestetään neuvottelut raja-alueiden maankäytön yhteensovittamiseksi.

	VIERUMÄEN KYLÄYHDISTYS RY.	osien tarkoitusta kuvanneisiin osiin - Kartalla yhdistyksen näkemys kylän maankäytön kehittämisestä	
Kaavan investointien järjestys ja taloudellisuus	ASIKKALAN KUNNANHALLITUS HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS HOLLOLAN KUNNANVALTUUSTO LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI RY	- Tärkeätä on löytää yhteistyössä sellaiset toteuttamisen menettelytavat, joilla voidaan sopia seudullisesti ja maakunnallisesti merkittävien alueiden käyttöönoton ja niihin liittyvien investointien järjestyksestä koko rakenteen kannalta edullisella tavalla. - Luonnoksen kolmiportaisuuden on oltava lopullisessa kaavassa myös toteutumisjärjestyksenä.	Yhteistyössä kuntien kanssa pyritään löytämään ehdotusvaiheessa taloudellinen ratkaisu ja yhteisesti hyväksyttävä toteuttamisjärjestys alueille.
Vuorovaikutus ja osallistuminen	ASIKKALAN KUNNANHALLITUS HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS HOLLOLAN KUNNANVALTUUSTO LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO JÄRVI-SUOMEN MERENKULKUPIIRI HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS PUOLUSTUSMINISTERIÖ PUOLUSTUSVOIMIEN MATERIAALILAITOKSEN ESIKUNTA LAHDEN KAUPPAKAMARI PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT RY. ITÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUYHDISTYS RY. ALAKEROISTEN JA YMPÄRISTÖN OKY PUTULAN KIRJASTO JA KOTISEUTUYHDISTYS LÄNSI-HOLLOLAN KYLÄYHDISTYS	- Vuorovaikutusmahdollisuudet kaupunkiseudulla turvattava jatkossa - työnjako lausunnonannossa merenkululaitoksen kanssa - odottaa viranomaisyhteistyön jatkuvan kaavaehdotusta valmisteltaessa - maanpuolustuksen jatkovalmistelu - ennakkoyhteistyö tai pidempi käsittelyaika - kansalaisten ja paikallisten toimijoiden todellisiin vaikutusmahdollisuuksiin panostettava - Haluavat mukaan tarkempaan maankäytön suunnitteluun - eivät olisi tienneet kaavan valmistelusta ellei Omakoti-liitto olisi informoinut - vaikeasti tutustuttavissa - panostusta kansalaisten ja paikallisten toimijoiden todellisiin vaikuttamismahdollisuuksiin	Yhteistyötä sidosryhmien kanssa lisätään. Kaavaehdotuksen laatimisen aikana kutsutaan sidosryhmiä koolle eri teemoihin liittyen (esim. kauppa, metsätalous, liikenne jne.) Toimitetaan kaikille kaavaehdotusta pyytävälle postitse materiaali. Lisätään tiedottamista.

	IRPOLA	- kaavaehdotus postitse	
Kaavatyön resurssit ja aikataulu	ASIKKALAN KUNNANHALLITUS HEINOLAN KAUPUNGINHALLITUS HOLLOLAN KUNNANVALTUUSTO LAHDEN KAUPUNGINVALTUUSTO LAHDEN KAUPPAKAMARI PUTULAN KIRJASTO- JA KOTISEUTUYHDISTYS	- Jatkotyössä on tärkeää turvata maakuntakaavoitukselle riittävät aikataulu- ja työvoimaresurssit - Vähintään 9 viikon käsittelyaika - Ollut liian lyhyt, tulisi olla esim. 60 vrk	Kaavatyötä varten on pyritty vuodelle 2005 lisäämään resursseja sisäisin järjestelyin. Maakuntakaavaehdotus pidetään MRA § 11 mukaisesti nähtävillä vähintään 30 päivän ajan. Kaavatyölle asetettu aikataulu ei mahdollista nähtävillä oloajan merkittävää pidentämistä.

LOMA-ASUMINEN, KYLÄT JA YMPÄRISTÖ/MK-R

Aihe	Mielipiteen tai lausunnon esittäjä	Keskeinen sisältö	Vastineen perusajatus
<p>LOMA-ASUMINEN</p> <p>Pidetäänkö riittävä- nä, että maakunta- kaavaan merkitään vain tiiviit lomakylät ja tiiviit loma- asuntoalueet ja jät- tää muilta osin kun- tien harkintaan ran- ta-asumisen lisää- misen määrä ja ympä- rivuotinen käyt- töönotto soveliailla alueilla niillä järvilla joilla ei ole maakun- takaavassa rajoitta- via merkintöjä?</p>	HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavatyössä tulee määrittää ne perusteet joilla lomarakentaminen mitoitetaan ja sijoitetaan - Tiiviiden lomakylien ja ympärivuotisen asumisen alueiden osoittaminen on verrattavissa uusien taaja-alueiden muodostamiseen - Tiiviiden lomakylien ja ympärivuotisen asumisen alueiden perusteluina mitoitust ja sijainti, vaikutusten arviointi ja mahdollisen toteutuksen arviointiin kiinnitettävä erityistä huomiota - Mitoituksessa ja sijoituksessa huomioon mm. kulttuuriympäristö- ja luontoselvitykset, ympäristön sietokyky ja liikenneyhteydät - Loma-asuntokeskittymien tulee tukea kyliä ja taajamarakennetta - Tiiviit loma-kylät ja ympärivuotisen asumisen toteutuminen huomioitava vaikutusten arvioinnissa - Loma-asumisen kaksinkertaistamiseen toteuttamisperiaatteita siitä miten uutta loma-asutusta voidaan sijoittaa jo nykyisinkin runsaasti rakennetuille rannoille - Perinteisen loma-asumisen tai ympärivuotisen ranta-asumisen osoittamiseen maakuntakaavan tarkkuus riittämätön, tarvitaan yleiskaavoja 	<p>Tavoitteena on vapaa-ajan asumisen ja sen ympärivuotisen käytön lisääminen.</p> <p>Osoitetaan tiiviit laajempialaiset lomakylät tai tiiviit loma-alueet kehittämismerkinnöin. Alueet voivat olla yksittäisiä maa-alueita tai tiettyjä vesistöjä tai niiden osia.</p> <p>Ohjataan vapaa-ajan asumista ja siihen liittyvää ympärivuotista käyttöä kehittämismerkinnöin kylien yhteyteen. Kehittämismerkinnöissä jätetään vapaa-ajan asumisen järjestäminen, määrä ja mitoitust kuntien harkintaan.</p> <p>Neuvotellaan kuntien ja sidosryhmien kesken vapaa-ajan asumisen ohjaamisesta myös matkailualueiden tuntu- maan kehittämismerkinnöin.</p> <p>Jatketaan neuvotteluja asiakokonaisuudesta kuntien, sidosryhmien ja ympäristöviranomaisten kanssa.</p> <p>Tarvittaessa loma-asumisen yksityiskohtaisempi mitoitust- ja sijoittumistarkastelu tehdään uudella kaavakierroksella.</p>
	ARTJÄRVEN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - Ranta-asumisen järjestämisessä harkintaa kunnille - Vesihuollon rakentuminen on edellytys ympärivuotiselle ranta-asumiselle - Ympärivuotiseen loma-asumiseen varatut alueet ovat 	

	<p>ORIMATTILAN KAUPUNKI</p> <p>LAMMIN KUNTA</p> <p>PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS (PÄIJÄNNE LEADER +) PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT RY</p> <p>KÄRKÖLÄN KUNTA</p> <p>MTK HEINOLA</p> <p>MTK ETELÄ-HÄME JA MTK- UUSIMAA</p> <p>HARTOLAN KUNTA</p> <p>HÄMEENKOSKEN KUNTA</p>	<p>riittävät Artjärven osalta. Alueet ovat mukana kunta-kohtaisessa vesihuoltosuunnitelmassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Haja-asutuskyläen elinvoimaa merkittävästi lisää vapaa-ajan asuminen; - vapaa-ajan asumisen lisääminen ja ympärivuotisen loma-asumisen mahdollistaminen kaavoituksen keinoin on suotavaa - esitetään ainoastaan tiiviit loma-asuntoalueet ja loma-asuminen jää muilta osin kuntien harkintaan. - Varsinaiset lomakylät tulee merkitä kaavaan - Merkitään tiiviit loma-asuntoalueet kaavaan, muutoin jätetään kuntien harkintaan; kuntien tulisi tehdä paikallisia kylä- ja rantakaavoja - Kesäasunnon muuttaminen vakituiseksi tulee sallia ja tällaisia alueita on syytä esittää maakuntakaavassa laajasti koko maakunnan alueella kylärakennetta tukien - Riittää kun maakuntakaavassa esitetään vain tiiviit lomakylät ja tiiviit loma-asuntoalueet - Vain tiiviit lomakylät ja tiiviit loma-asuntoalueet merkitään - Kunnille harkinta vapaa-ajan asumisen suunnittelussa - Vain tiiviit lomakylät ja loma-asuntoalueet esitetään - Kuntien harkintaan ranta-asumisen lisääminen vapaa-ajan asuntojen ja vakituisten asuntojen osalta - Vapaa-ajan asumisen lisääminen ja vakiinnuttaminen ympärivuotiseksi on hyvä suuntaus - Tiiviit lomakylät ja loma-asuntoalueet tulee esittää - Loma-asumisen selvittäminen kannatettava asia - Ympärivuotisen loma-asumisen sijoittaminen tulee jättää kuntien harkintaan (mm. vesihuollon ratkaisujen pohjalta) - Loma-asutuksen kannalta tärkeimmiksi vesistöiksi on esitettävä kaikki suurimmat vesistöt - Ranta-alueiden osoittaminen ympärivuotiseen ja vakinaiseen asumiseen tärkeä tavoite 	
--	---	--	--

ASIKKALAN KUNTA	- Riittävän väljä ja harkintavaltaa kunnille
SYSMÄN KUNTA	- Loma-asutuksen kannalta tärkeimmiksi vesistöiksi on esitettävä kaikki suurimmat vesistöt.
SUOMEN LUONNONSUOJELU- LIITTO	- Tiiviit lomakylät ja loma-asuntoalueet tulee esittää Ympärivuotisen loma-asumisen sijoittaminen tulee jättää kuntien harkintaan (mm. vesihuollon ratkaisujen pohjalta)
LAHDEN KAUPPAKAMARI	- Omarantaisten ympärivuotisten tai vapaa-ajan asuntojen määrää ei tule lisätä merkittävästi
TE-KESKUS	- Lomarakentamisen painopistejärviä skenaarioissa liikaa
GEOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS	- Esitetty muutamia liikenteellisesti ongelmallisia ympärivuotisia loma-asuinalueita
METSÄNOMISTAJIEN LIITTO	- Lähtökohtana kolme eri vyöhykettä: ensimmäisenä haja-asutusalueilla käytössä oleviin rakentamisrajoitukseen perustuva yleisnäkemys, toiseksi yleisnäkemystä poikkeavien vesistöjen erityisrajoitukset ja kolmanneksi erityisrajoituksista vapaat alueet
HÄMEEN TIEPIIRI	- Keskeinen vuorovaikutustekijä maaseudun ja kaupunkien välillä ja lisäksi sillä on vaikutuksia yksityiseen palvelurakenteeseen
HOLLOLAN YMPÄRISTÖYHDISTYS RY	- Vapaa-ajan asumisen lisääminen ja loma-asuntojen muuttaminen ymp.vuotiseen käyttöön on kannatettava asia ja mukaan kaavaan
	- Loma-asumisen ja sen muuttamisen ympärivuotiseen käyttöön vaikutus pintavesiin ja jätehuoltoratkaisuihin maaperän paksuus- ja läpäisyvaihteluiden näkökulmasta, terveellinen juomavesi turvattava
	- Varaukset eivät saa aiheuttaa haittaa maanomistajan mahdollisuuteen harjoittaa elinkeinoaan
	- Ei ota varsinaisesti kantaa loma-asumiseen, mutta on esittänyt muutamia luonnoksiin merkittyjä alueita joissa voi olla ongelmallisia tilanteita teiden kunnossapidon suhteen
	- Ei pidä riittävänä, että kaavassa esitetään vain tiiviit lomakylät ja tiiviit loma-asuntoalueet, syynä huoli kuntien välisen kilpailun johtaminen ylihyödyntämiseen

	<p>PADASJOEN LUONNONYSTAVÄT RY</p> <p>MAATALOUSTUOTTAJAIN NASTOLAN YHDISTYS JA MTK – NASTOLA RY</p> <p>ORASMAAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osavuosi- ja vapaa-ajan asumisen kehittyminen myönteistä niiltä osin kun ei koske rantoja - Esitetään vain tiiviit lomakylät ja tiiviit loma-asuntoalueet - Kunnille harkintamahdollisuus - Loma-asumisen lisääminen kuntien harkintaan - Esitetty tiettyä aluetta ympärivuotisen loma-asumisen piiriin 	
<p>KYLÄT</p> <p>Tulisiko kyläverkoston asemaa korostaa esittämällä maakuntakaavaan merkittyjen kylien ranta-, osavuosi- ja vapaa-ajan asumisen lisäämistä ja ympärivuotista käyttöä?</p>	<p>LAHDEN KAUPPAKAMARI</p> <p>PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS (PÄIJÄNNE LEADER +)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liikenneväylät esitettävä kyläverkoston yhteydessä - Kyläkeskusverkoston väestöpohjassa huomioitava myös lisääntyvän loma-asumisen ja kaksoiskuntalaisuuden vaikutus palvelurakenteen ja liikenneyhteyksien suunnittelun helpottamiseksi - Maaseutualueiden kehitys erittäin tärkeää - Kaavoituksen tulee tukea maaseutua - Tulee edistää maaseudun asuttamista erilaisilla maaseutualueilla - Kyläkeskusten rakenteen tarkastelua tulisi tehdä paikallisten asukkaiden ja maanomistajien kesken - Ehdotettu kevyempiä kyläkaavamalleja - Maakuntakaavaehdotukseen reilusti lisää MA – alueita (maa- ja metsätalousalue, jolla on kylä- ja pientaajama-asutusta) - Maakuntakaavaehdotukseen reilusti lisää AT – varauksia (kyläalue, jolla on tiivistä kyläasumista) - Kylien kulttuuriympäristöjen huomioiminen - Kylien luonnonläheisyyden huomioiminen 	<p>Kyläverkoston kehittämistä jatketaan kahden eri tyyppisen kylämerkinnän pohjalta.</p> <p>Kylien korostetaan pitkäjänteistä pidemmän aikavälin kehittämissuuntaa. Esitetään kaikkien maakuntakaavaan merkittyjen kylien yhteydessä kehittämismerkintöjä joissa voi olla erityisiä mainintoja loma-asumisesta, kulttuuriympäristöistä, matkailusta, luontoarvoista tai muista kehittämisen painopisteistä</p> <p>Loma-asumisen tuoma lisä läsnäolevien määrän ja palvelutarve huomioidaan kaavatyön taustatekijänä, esim. haja-asutuskylien sijoittelussa ja erilaisten puuttuvien verkostojen rakentamisen suunnittelussa</p> <p>Jatketaan neuvotteluja asiakokonaisuudesta kuntien, sidosryhmien ja ympäristöviranomaisten kanssa.</p>

PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT RY

HEINOLAN KAUPUNKI

GEOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS

TE-KESKUS

KÄRKÖLÄN KUNTA

- Maakuntakaavassa merkityissä kylissä tulee vapaa-ajan asuntojen muuttamista ympärivuotiseen käyttöön rohkaista ja esittää alueita niille
- Kesäasunnot kuntien ja kylien voimavaroina
- Kylien elinolosuhteiden parantaminen
- Kylien kaksiportainen jaottelu on hyvä, tukee loma-asumista
- Harkinnanvarainen vakituisen asumisen lisääminen myös haja-asutusalueilla järkevää ja toivottavaa vahvistamaan loma-asumista
- Maaseutumaisuuden säilyminen kylissä
- Kylien vahvuudet, väljyys, luonnonläheisyys, vapaus huomioitava kaavassa
- MA -varauksia ja AT -varauksia lisää
- Kyläalueilla sallittava pienyritystoimintaa
- Kylälaisten kanssa yhdessä suunnittelu tärkeää
- Kyläverkostojen asemaa tulisi vahvistaa esittämällä maakuntakaavaan merkittyjen kylien ranta-osavuosi- ja vapaa-ajan asumisen lisäämistä ja erityisesti ympärivuotista käyttöönottoa
- Palvelujen turvaaminen kylissä
- kyläverkoston kehittäminen ja tukeminen sekä loma-asumisen muuttaminen ympärivuotisiksi käyttöön rakennemallin periaatteiden mukaan
- toimivien kylien tukeminen ja vaihtoehtoisten asu- mismahdollisuuksien tarjoaminen
- asutuksesta ei saa aiheutua kohtuuttomia yhteiskunnallisia kustannuksia
- terveellisen ja hyvälaatuisen juomaveden turvaaminen, jätevesien keskitetty käsittely
- maaseudun elinvoima tärkeä
- maaseudun kehittämisen tavoitteet tukevat pääosin TE-keskuksen tavoitteita
- Kärkölän vapaa-ajan asuminen pääasiassa kuivan maan mökkeilyä
- Merkittävästi lisääntyvä vapaa-ajan asuminen saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia yhdyskuntatekniikan rakentamisessa varsinkin nykyisten kylien ulkopuolel-

HÄMEENKOSKEN KUNTA	le
ORIMATTILAN KAUPUNKI	- Ympäristölautakunta esittänyt Uusi-Pätilän merkitsemistä haja-asutuskylänä maakuntakaavaan
	- Orimattilan kannalta ranta-asuminen ei ole merkittävää, ja sen ohjaus voidaan hoitaa yleiskaavatasoisesti.
PADASJOEN KUNTA	- Luonnoksissa Mallusjoki on virheellisesti merkitty haja-asutuskylän merkinnällä.
	- Kyläverkoston asemaa tulisi korostaa erityisesti vapaa-ajan asumiseen ja ympärivuotiseen käyttöön soveliailla alueilla
MUSEOVIRASTO	- Kyläalueiden laajentumissuunnissa tulee huomioida kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet yhtenä reunaehtona
MTK ETELÄ-HÄME JA MTK-UUSIMAA	- Kyläverkosto tärkeä, mutta rakentaminen sallittava myös muuallekin kuin maakuntakaavaan merkittyihin kyliin
ARTJÄRVEN KUNTA	- Mahdollisesti kaikki kylät maakuntakaavaan
	- Kunnille harkintavaltaa maaseudun asutokysymyksissä
	- Haja-asutuskylien elinvoimaa lisää vapaa-ajan asuminen ja sen muuttaminen ympärivuotiseksi, kaavoituksen keinot tarpeen
LÄNTISEN MAANPUOLLUSTUSALUEEN ESIKUNTA	- Uudenkylän Aluevaraston läheisyydessä olevan Kuvannon kylän kehittämisessä tulee huomioida varastoalueen räjähtävän materiaalin varastointi sekä muut varomääräykset
HÄMEEN TIEPIIRI	- Maakuntakaavassa tulisi esittää kehitettävänä kylinä alueita joissa lisärakentaminen tukisi olemassa olevia palveluja, viittaukset Tiehallinnon selvityksiin palveluiden osalta
ASIKKALAN KUNTA	- Kyläverkoston kehittämisen kannalta tulee helpottaa koko maakunnan alueella loma-asumisen muuttamista osittain tai kokonaan ympärivuotiseen käyttöön
LAHDEN KAUPUNKI	- kyläverkoston kehittäminen ja tukeminen sekä loma-asumisen muuttaminen ympärivuotiseen käyttöön rakennemallin periaatteiden mukaan
	- toimivien kylien tukeminen tärkeää

HOLLOLAN KUNTA HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS	- kulttuuri- ja luontoarvot turvattava - yhdyskuntarakenteen eheys ja taloudellisuus - kuten Lahti pääpiirteittäin - Niiden kylien joissa ranta- osavuosi- ja vapaa-ajan asumista voidaan lisätä tulee olla riittävän vetovoimaisia tavoitteiden mukaisten julkisten ja kaupallisten palveluiden järjestettävyyden kannalta. Muutoin kylien osalta tavoitteena tulee olla eheytyvä yhdyskuntarakenne ja ympäristöarvojen huomioon ottaminen
PADASJOEN LUONNONYSTAVÄT RY	- Loma-asutokeskittymien tulee tukea kyliä ja taajamarakennetta - Kyläverkoston asemaa voidaan korostaa esittämällä kylien ranta-, osavuosi ja vapaa-ajanasumisen lisäämistä ja ympärivuotista käyttöönnottoa, luonnonarvot tulee huomioida
NASTOLAN KUNTA	- Kylän Pyhäntaka-Seestan asemesta käyttöön nimi Pyhäntaka - Kylän Mäkelän asemesta käytetään nimeä Seesta-Mäkelä
SYSMÄN KUNTA	- Tapiolan haja-asutus kylä ehdotetaan muutettavaksi MA-alueen kyläksi ohjeen mukaisesti
HARTOLAN KUNTA	- Kyläverkoston kehittäminen on kannatettavaa - samoin loma-asutuksen selvittäminen on kannatettava asia
MTK HEINOLA	- Kunnille, kylille ja maanomistajille päätösvalta - Myös heinolaan tulee varata alueita ympärivuotiseen asumiseen mökillä
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO	- Olemassa olevia rakennettuja alueita tulee käyttää vakiinnuttamisalueina - Kyläverkoston käyttö tehokkaammin loma-asumisen järjestämisessä huomioon
KURHILAN-HILLILÄN KYLÄYHDISTYS RY MAATALOUSTUOTTAJAIN NASTOLAN YHDISTYS JA MTK –	- Kurhila-Hillilä asianmukaisesti mainittu - Kyläverkostoon kehitettäviä kyliä entistä enemmän - Kyläverkoston asemaa tulee kehittää koko maakun-

	<p>NASTOLA RY</p> <p>UUSI-PÄTILÄN KYLÄN KYLÄTOIMIKUNTA</p> <p>VIITAILAN-PAKKOLAN KYLÄYHDISTYS RY PUTULAN KIRJASTO- JA KOTISEUTUYHDISTYS</p> <p>VIERUMÄEN KYLÄYHDISTYS RY</p> <p>LÄNSI-HOLLOLAN KYLÄYHDISTYS MALLUSJOEN KYLÄJOHTOKUNTA</p> <p>LUHTIKYLÄN KYLÄJOHTOKUNTA</p> <p>IRPOLA SIRPA</p>	<p>nan alueella eikä vain maakuntakaavaan merkittyjen kylien osalta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kylien elinolosuhteiden parantaminen oltava voimakkaasti mukana - Kesäasukkaiden huomioiminen kuntien voimavarana tulee huomioida - Loma-asumisen salliminen ympärivuotiseen käyttöön tulisi sallia ja esittää tällaisia alueita laajasti - Esitetään Uusi-Pätälän kylän merkitsemistä haja-asutuskylämerkinnällä (at) - Viitailan kylä puuttuu kehitettävien kylien joukosta, esitetään lisättäväksi luetteloon - Jako kyläkeskuksiin ja haja-asutuskyläin hyvä - Ympärivuotista loma-asumista tulisi sallia ja tukea entistä enemmän - Kylien asukkaiden mukaan ottaminen entistä enemmän suunnitteluun - Maakunnan asuttuna pysyminen ympärivuotisesti myös haja-asutusalueilla tärkeää - Esitetty kartalla yksityiskohtaiset alueet mm. maaseutua ja kylämiljöötä varten - Länsi-Hollola esitettävä kehittyvänä kylänä - Mallusjoki halutaan säilyttää maakuntakaavassa edelleen kyläkeskuksena - Maaseutualueiden yhteydessä ei tulisi käyttää sanaa "tiivistäminen" jotta maaseudun ilme ja vetovoima rauhallisena asuinpaikkana ei vaarantuisi - Yksittäinen kysymys tietyn tilan osalta 	
<p>YMPÄRISTÖARVOT (mm. kulttuurihistorialliset alueet)</p>	<p>HAUSJÄRVEN KUNTA</p> <p>HEINOLAN KAUPUNKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristöarvojen esittäminen eri aluevarausmerkinöin ja yhtenäistäminen eri maakuntaliittojen kesken - Kulttuuri- ja luontoarvojen säilyminen - Merkittävien luontokohteiden turvaaminen 	<p>Kaavaehdotuksessa ympäristöarvot puretaan omiksi kaavamerkinnöikseen virkistysalue- suojelualue tai muuta maankäyttöä täydentävästä näkökulmasta katsoen. Lisäksi voidaan osoittaa kaavan osa-alueiden erityisominaisuuksia kehittämiskohdemerkinnöin</p> <p>Päijät-Hämeessä on käynnissä selvitystyö jossa määritellään maakunnallisesti</p>

LAHDEN HISTORIALLINEN
MUSEO/PÄIJÄT-HÄMEEN
MAAKUNTAMUSEO

MUSEOVIRASTO

- Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteiden turvaaminen
- Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriperintöarvot yksilöitävä, pelkkä MY –merkintä ei riittävä,
- Päijät-Hämeen liiton maakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen ympäristöjen (MARY) käynnissä oleva selvitystyö tuo päivitettyä tietoa joka on hyödynnettävä
- Luotava edellytyksiä uusien tulevaisuuden kulttuuriperintöalueiden muodostumiselle
- Kulttuuriympäristöjen huomioiminen erilaisin merkinnöin, valtakunnallisten kohteiden lisäksi muita erikseen mainittuja
- Maisemaselvitys pitäisi tehdä ja huomioida jatkotyössä
- Maakunnallisesti arvokkaita rakennettuja ympäristöjä koskeva selvitys (MARY) huomioitava
- Yksityiskohtaisia ohjeita kulttuuriympäristön huomioimisesta
- muun maankäytön vaikutus kulttuuriympäristöihin on arvioitava
- Muinaismuistot merkittävä SM –merkinnöin, muinaismuistoista yksityiskohtaisia ohjeita

arvokkaat rakennetut ympäristöt tehtyjen inventointien pohjalta. Työryhmässä ovat mukana mm. kaikkien kuntien edustajat. Maakunnalliset kohteet sijoitetaan samanaikaisesti täydentyvään Päijät-Hämeen kulttuuriympäristövyöhykekarttaan joka on pohjana kulttuuriympäristöjen merkitsemiselle maakuntakaavaehdotukseen.

Tehdään arkeologiset päivitykset tehtyjen inventointien perusteella Museoviraston päivitysten perusteella. Uudet kohteet huomioidaan maakuntakaavatyössä.

Tehdyistä selvityksistä kuten mm. valtakunnallisten suojeluohjelmien ulkopuolisista kohteista tehdyistä tarkistuksista viedään päivitettyt tiedot maakuntakaavaan. Tehdyt selvitykset ovat koskeneet vahvistetussa seutukaavassa merkittyjä alueita.

Perustetaan teemaryhmä asian tarkempaa käsittelyä varten. Selvennetään eri suojelukeinojen, -ohjelmien ja mahdollisuuksien sekä esittämistapojen tuomia vaihtoehtoja.

Rakentamisen lähtökohtien kannalta otetaan huomioon GTK:n mainitsemat asiat mikäli GTK toimittaa Päijät-Hämeen liittoon tarvittavia selvityksiä; mm. radon –kaasun esiintymisalueet ja maaperän luontaisesti korkeat metallipitoisuudet.

Jatketaan neuvotteluja asiakokonaisuudesta kuntien, sidosryhmien ja

			ympäristöviranomaisten kanssa.
	HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS		
	SALPAUSSELÄN METSÄNHOITUYHDISTYS	<ul style="list-style-type: none">- Kulttuuriympäristönäkökulma puuttuu , maakunta-kaava edellyttää ajantasaisia selvityksiä kulttuuriympäristöistä ja rakennuskannasta- Kulttuuriympäristönäkökulma ei näy maakuntakaavan lähtökohdissa ja tavoitteissa- Laadittavilla kulttuuriympäristöselvityksillä ja luontoselvityksillä voi olla merkittäviä vaikutuksia asuin-alueiden sijoittumiseen (Henna)	
	METSÄNOMISTAJIEN LIITTO	<ul style="list-style-type: none">- Kaavan suojelualuevaraukset kuuluttava joko vahvistettuihin suojeluohjelmiin tai sovittava maanomistajan kanssa erikseen, muutoin vapaaehtoisuuteen perustuva METSO-ohjelma on riittävä- Tarkkaa harkintaa ja demokratiaa, seudulliset ja paikalliset kohteet liitekartalle, ei pääkartalle- Vapaaehtoisuuteen perustuva METSO –ohjelma riittävän kattava- Vain luonnonsuojelulailla vahvistetut tai vahvistettuihin suojeluohjelmiin kuuluvat alueet merkitään maakuntakaavaan, muut poistettava- Ei epämääräisiä vaihettumisvyöhykkeitä- Esitetään kaavamääräyksiin mainintaa, että maisematyölupaa ei tarvita metsälain mukaisiin metsätalouden toimiin kulttuuri- ja maisema-alueilla, ulkoilu-alueilla eikä sellaisilla alueilla joilla on tarkoitus suojella maa-ainesta	
	UPM-KYMMENE OY	<ul style="list-style-type: none">- Merkitään suojelualueista vain Natura 2000 kohteet, valtakunnallisten suojeluohjelmien kohteet ja luonnonsuojelulain mukaiset kohteet, muita ei merkitä, vapaaehtoisuuteen perustuva METSO –ohjelma riittää- Ei epämääräisiä vaihettumisvyöhykkeitä- Ei ekologisia käytäviä eri alueiden välille	

	<p>SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO/ ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI</p> <p>LAHDEN KAUPUNKI</p> <p>ASIKKALAN KUNTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Heinolan eteläpuolelle merkittyä vihreää aluetta ei voi käyttää Heinolan kansallisen kaupunkipuiston laajennusalueeksi - Padasjoella Linnansaareissa oleva UPM-Kymmenen omistama alue poistettava arvokkaista ympäristöistä (on seutukaavassa virkistysalue) - Suojelualueet merkittävä erikseen - Suojelualueverkosto ei riitä turvaamaan lajien ja luontotyyppien suotuisaa suojelun tasoa - Esitetään hiljaisten alueiden, metsämantereiden ennallistamiskelpoisten soiden, luonnonsuojelullisesti ja kalataloudellisesti arvokkaiden vesistöjen ja pienten vesien sekä luonnonsuojelualueiden suojavyöhykkeiden selvittämistä ja turvaamista - Suojelualuevarauksia ei saa karsia maakuntakaavasta - Tärkeät lintualueet merkittävä maakuntakaavaan - Esitetty viisi uutta luontokohdetta maakuntakaavaan eri merkinnöillä - Esitetty ekologisia yhteyksiä esimerkiksi viheryhteystarvemerkinnoin - Retkeilykäyttöön käytettäviä metsäisiä, luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä alueita tulee lisätä - Ehdotuksia uusista merkinnöistä - Ehdotetaan luontoarvoja omaavien virkistysalueiden selvittämistä - Geologisten ja maisemallisten arvojen ohella biologisten arvojen selvittäminen - maakuntakaavassa syytä esittää merkittävät luonnonkohteet ja pohjavesialueet sekä maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet, ehdotuksia merkintätapoihin, rakenteen sisäisillä virkistys- ja suojelualueilla voisi olla omat merkintätavat - kuten Lahti, kuntakohtaisin täsmennyksin 	
	<p>GTK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - alueen geologiset lähtökohdat tulisi jo valmisteluvaiheessa huomioida nykyistä ehdotusta paremmin. Esimerkiksi geologisten suojelukohteiden osalta ei 	

	HOLLOLAN KUNTA PÄIJÄNTEEN VIRKISTYSALUEYHDISTYS RY	<ul style="list-style-type: none"> - ilmene, mihin suojeluohjelmaan rajaukset perustuvat. - Geologisissa lähtökohdissa tulisi Päijät-Hämeessä huomioida myös radon-kaasun esiintyminen (pientalorakentaminen, talouskaivot) ja luontaisesti korkeat metallipitoisuudet (mustaliuskealueet, vaikutukset kaivoveden laatuun) - kuten Lahti, kuntakohtaisin täsmennyksin - Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteiden turvaaminen maakuntakaavassa 	
	NASTOLAN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - Uudenkylän pohjoispuoli merkitty arvokkaaksi ympäristöksi, mutta Nastolan kunta pitää todennäköisempänä alueen säilymistä maa- ja metsätalousalueena, jossa on kylä- ja pientaajama-asutusta (MA- merkinä) 	
Rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön laatutekijät	HARTOLAN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavan tulee nostaa esiin rakennetun ympäristön ja luonnon ympäristön laatutekijöitä, jotka korostavat kuntien yksilöllisyyttä, vetovoimaa ja imagoa 	
	HOLLOLAN KUNTA LAHDEN KAUPUNKI HEINOLAN KAUPUNKI ASIKKALAN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - huomioitava ympäristön laatutekijät, ainutlaatuiset luonnonolot ja kulttuuriympäristöt, pohjavedet sekä monipuolinen palvelutarjonta. - on vahvistettava kuvaa laadukkaasta ympäristöstä, joka täyttää kestävä kehityksen eri osatekijöiden osin ristiriitaiset vaatimukset. 	
	SYSMÄN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - Maakuntakaavan tulee nostaa esiin rakennetun ympäristön ja luonnon ympäristön laatutekijät 	
Asuinympäristö	LAHDEN SEUDUN YRITYSKESKUS	<ul style="list-style-type: none"> - Osajia varten tarvitaan laadukkaita asuntoja ja asuinalueita, jotka yleensä sijaitsevat järven rannalla tai rantamaisemassa 	(Rakennemallityöryhmälle lähetetty lausunto)
Hiljaiset alueet ja melu	HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS HÄMEEN TIEPIIRI	<ul style="list-style-type: none"> - Hiljaisten alueiden tunnistaminen, säilyttäminen tärkeää - Hiljaisten alueiden säilyttäminen on valtakunnallisen meluntorjuntaohjelman yksi merkittävimmistä päämääristä - Asumisen lähellä tarvitaan virkistäytymiseen soveltuvia suhteellisen hiljaisia alueita - Melu tulee ottaa huomioon uusia asuinalueita ja muita melulle herkkiä toimintoja sijoitettaessa 	Hiljaisten alueiden selvittäminen katsotaan kuuluvaksi pääosin virkistysalueiden osakaavaan. Hiljaisia alueita on selvitetty alustavasti ja yleispiirteisesti. Tarvittaessa hiljaisten alueiden tarkempi tutkiminen tehdään uudella kaavakierroksella virkistysalueiden osakaavassa.

ORIMATTILAN KAUPUNKI	- Maakuntakaavassa rajanveto siitä että mitkä ovat maakunnallisesti merkittäviä virkistysalueita ja mitkä alueet jäävät kuntien sisäisiksi asioiksi
LAMMIN KUNTA	- että maakuntakaavassa vain merkittävimmät virkistysalueet
PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS (PÄIJÄNNE LEADER +) PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT RY	- Orimattilan alueella merkinnän arvoisia ovat Porvoonjoen ja Mallusjärven valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja Porvoonjoen virkistyskäyttö.
ARTJÄRVEN KUNTA	- Reitistöjen liittyminen toisiinsa maakuntien rajalla
HÄMEENKOSKEN KUNTA	- Virkistysalueina tulee esittää vain seudullisesti merkittävimmät alueet, paikallisten kohteiden harkinta jää kunnille
HEINOLAN KAUPUNKI	- Virkistysalueina tulee esittää vain seudullisesti merkittävimmät alueet, paikallisten kohteiden harkinta jää kunnille
GEOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS	- Erilaiset reitistöt olisi kartoitettava huolella ja kytkettävä kylien reitit yhtenäisiksi verkostoiksi
SUOMEN URHEILUOPISTO	- Yhtenäistä reittiverkostoa tulee voida hyödyntää myös kevyen liikenteen väylänä
METSÄNOMISTAJIEN LIITTO	- Erilaiset ja monikäyttöiset reitistöt tärkeitä kylille
	- Artjärvellä ei ole virkistysalueita, joita olisi tarpeen maakuntakaavassa esittää.
	- Maakuntakaavaan merkitään vain valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät alueet
	- Virkistysalueina merkitään vain valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät alueet
	- Kaupunkirakenteen sisäiset rajaukset tutkitaan yleis- tai asemakaavoissa
	- Virkistysalueina merkitään vain valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät alueet ja/tai geologisesti merkittävät alueet
	- Golf-kenttä varaukset
	- Esitetty aluevarauksia kartalla koulutukselle, matkailupalveluille ja loma-asumiselle
	- Vain pääreitit kaavaan
	- Virkistysalueet vain maanomistajien kanssa sovituille alueille

MTK ETELÄ-HÄME JA MTK-UUSIMAA	- Ulkoilualueiden perustamista ei saa tehdä jokamiehen oikeudella toimiviksi ilman maanomistajan lupaa - virkistys- ja ulkoilualueet pitäisi ehkä pitää erillään suojelusta vilkkaan käytön vuoksi - lähivirkistysalueiden muodostaminen kuntien harkintaan
LÄNTISEN MAANPUOLLUSTUSALUEEN ESIKUNTA	- reitit keskusteltava maanomistajien kanssa - ei moottorikelkkareittejä maakuntakaavaan - yhteyden pito maanomistajiin
HÄMEEN TIEPIIRI	- Mm. virkistys- ja asuinalueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon se, että ampuma- ja harjoitusalueen käyttö aiheuttaa ympäristöönsä pöly-, tärinä-, ja meluhaittaa sekä normaalista poikkeavaa liikennettä - kiinnitettävä huomiota melu- ja päästöhaittoihin
HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS	- Uuden melulle herkän maankäytön ohjaamista liikennemelualueelle pitäisi välttää. Melulle herkkää maankäyttöä ovat mm. asutus, päiväkodit ja muut hoitolaitokset, koulut sekä virkistysalueet. - maakuntakaavassa tulee esittää taajamien ulkopuoliset ylikunnalliset virkistysalueet ja virkistysalueiden yhteystarpeet. - erityisesti tulee esittää viheralueverkosto
HOLLOLAN YMPÄRISTÖYHDISTYS RY	- maakuntakaavassa tulisi esittää maakunnalliset sekä seudulliset virkistys- ja maisema-alueet - virkistysalueita ei saa tarpeettomasti pirstoa - kaikki vahvistetussa seutukaavassa olevat virkistysalueet säilytettävä maakuntakaavassa
MTK HEINOLA	- Lisäksi uusia alueita lisättävä maakuntakaavaan - Kunnan ja maanomistajien päätettävä - Muiden virkistys ei saa mennä elinkeinon edelle - Luonnonsuojelu- ja Natura alueita ei pidä sotkea virkistyskäyttöön
PÄIJÄNTEEN VIRKISTYSALUEYHDISTYS PADASJOEN LUONNONYSTÄVÄT RY	- Virkistys- ja suojelualuevarauksilla on aluerakennetta jäsentävä ja vetovoimaa lisäävä laadullinen merkitys - Merkitään valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät alueet
KURHILAN-HILLILÄN	- Virkistysalueita on lisättävä - Evon virkistysalueen merkitys ja käyttö huomioitava

	KYLÄYHDISTYS RY SALPAUSSELÄN LUONNONYSTÄVÄT RY	<ul style="list-style-type: none"> - lisäämällä - Tyytyväisiä, että virkistys- ja ulkoilureittikäytävä Vääksy-Hillilä-Kurhila-Evo mukana maakuntakaavassa, liitteenä tarkennettu kartta reitin kulusta joka pyydetään huomioimaan kaavaehdotuksessa - Luontovahvuuksien erittely jatkossa - Seutukaavan virkistysalueet merkittävä maakuntakaavaan - Virkistysaluevarauksia on voitava lisätä tulevaisuudessa - Maakuntakaavassa tulisi näkyä viheryhteysverkon runko - Viheryhteysverkko tulisi näkyä myös kaupunkien sisällä 	
	KESKI-SUOMEN LIITTO HÄMEEN LIITTO	<ul style="list-style-type: none"> - Päijänteen korostaminen virkistykseen, matkailun ja vesiliikenteen alueena, Päijänteen kehittäminen - Ellin aluerakennesuunnitelmassa Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen kannalta merkittävänä vyöhykkeenä on pidettävä Päijänteen ja Hauhon reittivesien muodostamaa kokonaisuutta. - Tällä alueella erityisesti Päijänteen kansallispuiston ja Evon valtion retkeilyalueen toiminnalliset kytkennät ovat tärkeitä. - Hämeen liitto pitäisi tärkeänä, että maakuntakaavoituksella voitaisiin edistää näiden alueiden toiminnallista kehittämistä riittävin maankäytöllisin ratkaisuin. 	
	PADASJOEN KUNTA	<ul style="list-style-type: none"> - Päijänteen kansallispuiston merkitys huomioitava - Keskisen Päijänteen yhteys vaellusreittien kautta Evon luonnonsuojelu- ja erävirikistysalueeseen tärkeä, verkoston täydentämistä moottorikelkkareitillä 	
MAA- JA METSÄTALOUSALUEET	SALPAUSSELÄN METSÄNHOITOYHDISTYS METSÄNOMISTAJIEN LIITTO	<ul style="list-style-type: none"> - Ei merkitä kaavaan maa- ja metsätalousalueita - Maa- ja metsätalousalueille ei merkintöjä 	<p>Merkitään sellaiset maa- ja metsätalousalueet joilla on erityistä maakunnallista merkitystä Jatketaan neuvotteluja kuntien, sidosryhmien ja ympäristöviranomaisten kanssa</p>

	<p>MTK HEINOLA</p> <p>MTK ETELÄ-HÄME JA MTK-UUSIMAA</p> <p>UPM-KYMMENE OY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavamerkinnot metsäkeskus Tapion ohjeiden mukaan - Tavoitteet ovat kannatettava kokonaisuus - Maaseudun sekä maa- ja metsätalousalueiden tavoitteisiin voidaan yhtyä - Metsälainmukaisia toimia ei saa rajoittaa maakunta-kaavamääräyksillä - Metsäteollisuuden ja siihen liittyvien välillisten elinkeinojen toiminta- ja kehittymismahdollisuudet turvattava 	<p>Perustetaan teemaryhmä, jossa käsitellään sekä maa- ja metsätalousalueita että suojelualueita ja selvennetään eri suojelukeinojen, -ohjelmien ja mahdollisuuksien sekä esittämistapojen tuomia vaihtoehtoja</p>
<p>SUOJELUALUEET</p>	<p>HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kaavaluonnoksissa ei näy laadittavat luontoselvitykset eikä niiden tulokset - Asumisen tai muiden toimintojen osoittaminen Natura-verkoston alueille tai läheisyyteen edellyttää erityistä vaikutusten arviointia - Esitetään merkintää erityisen arvokkaille vesialueille - Laadittavilla luontoselvityksillä voi olla vaikutuksia - Esitettävä ne virkistyskäytön kannalta tärkeät alueet jotka vaativat suojelua - Luonnoksissa esitetyt 'arvokas ympäristö' -merkinnät esitetään purettavaksi omille kaavamerkinnoilleen - Kannanottoja valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja suojelualueiden sekä Natura-alueiden suojelutarpeiden lakkaamisesta ja alueiden palauttamisesta ja korvauksista - Olemassa olevat metsälait turvaavat luonnonarvot - Lailliset perusteet suojelulle - Evon alueen kehittäminen luontomatkailukohteena - Keskeisellä Päijänteellä sijaitseva merkittävä loma- ja matkailupalvelujen alue merkittävämaakunta kaavaan - Matkailupalvelurakenteessa yleisesti syytä korostaa 	<p>Tällä kaavakierroksella ei ole tarkoitus avata suojelualueiden osakaavaa, vaan on tehty viranomaisten kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella tarkistuksia ja päivityksiä</p> <p>Tarkistetut alueet merkitään ja päivitetään ja otetaan huomioon</p> <p>Jatketaan neuvotteluja sidosryhmien ja ympäristöviranomaisten kanssa</p> <p>Perustetaan teemaryhmä, jossa käsitellään sekä maa- ja metsätalousalueita että suojelualueita sekä virkistysalueita. Selvennetään eri suojelukeinojen, -ohjelmien ja mahdollisuuksien sekä esittämistapojen tuomia vaihtoehtoja</p> <p>Matkailualueiden merkitsemisessä maakuntakaavaan otetaan käyttöön kehittämisalumerkinnot.</p>
<p>MATKAILUALUEET</p>	<p>NASTOLAN KUNTA</p> <p>MTK HEINOLA</p> <p>LAMMIN KUNTA</p> <p>PADASJOEN KUNTA</p>		

	KURHILAN-HILLILÄN KYLÄYHDISTYS RY	<p>kunnan harkintaa</p> <ul style="list-style-type: none">- Padasjoen alueen matkailun palvelurakenne nähdään yhtenä merkittävänä vaikuttimena Päijät-Hämeen kaavan sisällön kehitysnäkymiin.- Evon alueen huomioiminen- Maakunnan reunamailla sijaitsevan Evon ulkoilualueen merkitys ja käyttö tulevat tulevaisuudessa kasvamaan	<p>Matkailualueiden kehittämisessä huomioidaan myös tapauskohtaisesti vapaa-ajan asumisen ja sen ympärivuotisen käytön lisääminen. Matkailualueiden ja muun maankäytön yhteensovittamiseksi käytetään myös yhteystarve-merkintöjä.</p> <p>Matkailualueiden kehittämiseksi ja matkailutoimintojen sovittamiseksi yhteen muun maankäytön kanssa perustetaan teemaryhmä.</p> <p>Jatketaan neuvotteluja kuntien ja sidosryhmien kanssa</p>
--	--------------------------------------	--	--

LIIKENNE JA TEKNINEN HUOLTO/ER

Aihe	Mielipiteet ja lausunnon esittäjät	Keskeinen sisältö	Vastineen perusajatus
<p>Kehitetäänkö valtatie 24 linjaus Vääksestä Vierumäelle?</p>	<p>HEINOLAN KAUPUNKI</p> <p>LAHDEN KAUPPAKAMARI HOLLOLAN KUNTA, LAHDEN KAUPUNKI, KUHMOISTEN KUNTA, KESKI-SUOMEN LIITTO, ASIKKALAN KUNTA, PADASJOEN KUNTA</p> <p>SYSMÄN KUNTA</p> <p>HÄMEEN TIEPIIRI</p> <p>GEOLOGINEN TUTKIMUSKESKUS PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS RY MTK HEINOLA</p> <p>HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS PADASJOEN LUONNONYSTÄVÄT RY HOLLOLA 2003 YMPÄRISTÖYHDISTYS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vääkse – Vierumäki - Vuolenkoski yhteyden tason nostoa kannattaa selvittää - Kehittämis ehdotus on hyvä - Lahti - Vääkse tien taso ei saa alentua - Vierumäen suunta on täydentävä, Vääkse – Lahti on pääsuunta - Jos VT 24 Vääkse – Vierumäki yhteyttä kehitetään on samalla turvattava Lahti – Vääkse tien kehittämisedellytykset - Valtatie uudelle linjaukselle Vääkse – Vierumäki ei löydy liikenteellisiä perusteita - Linjauksen sijainti pohjavesialueella huomioitava - Ei tule linjata arvokkaan Urajärven kulttuurimaiseman läpi - Asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet tulee turvata tien parantamisella - Tarve, hyöty ja vaikutukset pohjavesiin selvitettävä - Vääkse – Vierumäki linjausta ei tulisi toteuttaa ympäröivien luontoarvojen ja luonnonvarojen vuoksi - VT24:n nykyinen taso riittää pitkäksi aikaa 	<p>VT 24:n taso säilyy Vääkse – Lahti välillä ja Vääkse – Vierumäki – Vuolenkoski tietä kehitetään tavoitteena seudullinen kehätie.</p>
<p>Mikä on Valtatie 12 merkitys ja standardi Päijät-Hämeessä?</p>	<p>HOLLOLAN KUNTA, LAMMIN KUNTA, HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS, HÄMEEN TIEPIIRI, NASTOLAN KUNTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea standardi, Launen linjaus - 	<p>Valtatietä 12 kehitetään valtakunnallisena itä – länsi suuntaisena korkealaututienä Turku – Hämeenlinna – Lahti – Kouvola – Lappeenranta – Pietari.</p>

<p>LAHDEN KAUPUNKI, PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS RY, HOLLOLA 2003 YMPÄRISTÖYHDISTYS RY. ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea standardi, Renkomäen linjaus - Valtatien 12 liikenteellinen merkitys ei kasva, Lau- neen linjaus poistettava 	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea standardi - Sijainti pohjavesialueilla huomioitava - Uudenkylän kohdalla eteläisin linjaus on hyvä 	<p>Tavoitteena on esittää maakuntakaa- vassa Lahden eteläiselle ohitustielle yksi tielinjaus. Nähtävillä asetettavaa kaavaehdotusta valmistellaan kahden vaihtoehdon pohjalta. Vaihtoehtoiksi muodostuu VT 12 ny- kyisellä paikalla parannettuna ja siihen liittyvänä tulevaisuuden varauksena Renkomäen linjaus. Toinen vaihtoehto on Launeen linjaus.</p> <p>Vaihtoehtojen vertailua päivitetään ja täydennetään tarkentamalla Renkomä- en vaihtoehdon sekä Launeen katuver- kon suunnitelmia, sekä laatimalla lisä- selvityksiä valtatie kehittämisestä ny- kyisellä paikalla.</p> <p>Uudenkylän kohdalla linjausratkaisu tehdään eri vaihtoehtoista laadittavien ympäristöselvitysten ja korkealaatutien tasovaatimusten perusteella</p>
<p>LAHDEN KAUPPAKAMARI, MTK- NASTOLA, ASIKKALALAN KUNTA, IITIN KUNTA, MTK HEINOLA, HÄMEENKOSKEN KUNTA GEOLOGINEN TUTKIMUSKESKUS ARTJÄRVEN KUNTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea standardi - Sijainti pohjavesialueilla huomioitava - Uudenkylän kohdalla eteläisin linjaus on hyvä 	<ul style="list-style-type: none"> - Korkea standardi - Sijainti pohjavesialueilla huomioitava - Uudenkylän kohdalla eteläisin linjaus on hyvä 	<p>Uudenkylän kohdalla linjausratkaisu tehdään eri vaihtoehtoista laadittavien ympäristöselvitysten ja korkealaatutien tasovaatimusten perusteella</p>
<p>LAHTI VESI OY</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kehätie tarpeen koska vaarallisten aineiden kuljetuk- set nykyisellä väylällä ovat merkittävä uhka pohjave- sille 	<ul style="list-style-type: none"> - Kehätie tarpeen koska vaarallisten aineiden kuljetuk- set nykyisellä väylällä ovat merkittävä uhka pohjave- sille 	<p>Uudenkylän kohdalla linjausratkaisu tehdään eri vaihtoehtoista laadittavien ympäristöselvitysten ja korkealaatutien tasovaatimusten perusteella</p>
<p>OSUUSKAUPPA HÄMEENMAA NASTOLAN KUNTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - VT 12 linjaus ratkaistava nopeasti - Nykyinen linjaus ei riitä Arolan kohdalla, varauduttava nelikaistaiseen tiehen. 	<ul style="list-style-type: none"> - VT 12 linjaus ratkaistava nopeasti - Nykyinen linjaus ei riitä Arolan kohdalla, varauduttava nelikaistaiseen tiehen. 	<p>Uudenkylän kohdalla linjausratkaisu tehdään eri vaihtoehtoista laadittavien ympäristöselvitysten ja korkealaatutien tasovaatimusten perusteella</p>

		tettava sopivalla maankäytöllä.	
Vesiliikenne	<p>ETELÄ-SAVON LIITTO MERENKULKULAITOS</p> <p>PÄIJÄT-HÄMEEN MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS RY. IITIN KUNTA</p> <p>ETELÄ-SAVON LIITTO MTK HEINOLA ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI</p>	<p>- Savon rata esitettävä maakuntakaavassa</p> <p>- Väylien ja satamien kehitystarpeet merkittävää kaavaan</p> <p>- Kymijoen kanavalla on positiivisia vaikutuksia</p> <p>- Heinola – Kuusankoski vesitieverkko esitettävä</p> <p>- Mäntyharjun kanava esitettävä maakuntakaavassa</p> <p>- Kymijoen kanava ja yhteys Saimaalle huomioon otettava</p> <p>- Kymijoen kanava unohdettava</p>	<p>Esitetään vesiväylät kuten seutukaavassa varautumalla Heinola – Mäntyharju vesiväylän toteuttamiseen.</p> <p>Heinola - Kuusankoski vesiväylä sijaitsee vain osittain Päijät-Hämeen alueella mutta voidaan esittää vesitieverkkoja kuvaavalla liitekartalla</p>
Kallio- ja turvevarat	<p>GEOLOGINEN TUTKIMUSKESKUS</p> <p>MTK - ETELÄ-HÄME JA –UUSIMAA ETELÄ-SUOMEN METSÄNOMISTAJIEN LIITTO ETELÄ-HÄMEEN LUONNONSUOJELUPIIRI</p>	<p>- Kalliovarojen hyödyntämistä selvittävää tarkemmin</p> <p>- Moreeni ja kallioalueita ei kannata esittää kaavassa.</p> <p>- Kartoitus tarpeen - kaavamerkintä ei</p> <p>- Turvetuotantoalueilta edellytetään lisäselvityksiä.</p>	<p>Hyödynnettävien kalliovarojen varaukset edellyttävät lisäselvityksiä, jotka voivat aikataulusyistä siirtyä seuraavalle maakuntakaavakierrokselle.</p> <p>Turvetuotantoalueiden esittäminen kaavassa on mahdollista mikäli valmisteluajankäyttöön ehtivät selvitykset katsotaan riittäviksi.</p>
Energiahuolto	<p>FINGRID OY</p> <p>TURVETEOLLISUUSLIITTO, VAPO</p>	<p>- Voimajohtovaraukset tarkistettava ja esitettävä kaavassa</p> <p>- Kaavaa varten on esitettävä energiahuollon tarvelaskelmat ja mm. turvetuotantoalueet</p>	<p>Voimajohtovaraukset tarkistetaan yhdessä niitä hallitsevien yhtiöiden kanssa.</p> <p>Energiahuollon tarvelaskelmissa on tyydyttävä käytettävissä olevaan aineistoon.</p>
Pohjavesialueet	<p>HÄMEEN YMPÄRISTÖKESKUS</p> <p>LAHTI VESI OY</p>	<p>- Pohjavesialueiden maankäyttö on tarkistettava, niille ei suositella logistiikkaa ja teollisuutta.</p> <p>- Pohjaveden muodostumisalueille ei tule sallia kaavoissa pohjaveden puhtaana säilymistä vaarantavaa toimintaa.</p>	<p>Aluevarausmerkinnöistä ja kaavamääräyksistä neuvotellaan kuntien ja Hämeen ympäristökeskuksen kanssa.</p>

<p>Henna Logistiikka-alue</p>	<p>ARTJÄRVEN KUNTA UPM KYMMENE KÄRKÖLÄN KUNTA MÄNTSÄLÄN KUNTA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kyttämaan pohjavesialue esitettävä - Hennan logistiikka-alueen kehittämiseen hyvät logistiset edellytykset. - Hennan logistiikka-alue Kärkölän kunnan kannalta merkittävä alue - Hennan työpaikka-alueeseen varauduttava joskus myöhemmin tulevaisuudessa. 	<p>Hennan alueen logistiikkaedellytyksiä ja ajoitusta selvitetään osana logistiikka-toimintojen kokonaisuutta ja käynnissä olevaa Asema Hennaan – hanketta.</p>
<p>Näkemyksiä kaavaehdotuksen laa- timista varten</p>	<p>LAHDEN KAUPUNKI, ASIKKALAN KUNTA HARTOLAN KUNTA, SYSMÄN KUNTA HÄMEEN TIEPIIRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Logistiikka-alueet ja muut työpaikka-alueet esitettävä eri merkinnöin, Rakennemallissa esitetty jako logistiikka ja työvoimavaltaisiin alueisiin tarpeen esittää maakuntakaavassa. - VT 4 välillä Lusi – Joutsa esitettävä maakuntakaavassa moottoriliikennetienä. - Työpaikka-alueiden muuttaminen pohjavesille vähemmän riskialttiiksi tarpeen - Olevien ja uusien eritasoliittymien eroa voisi havainnollistaa kaavassa eri merkinnöin. 	<p>Aluevarausmerkinnöistä ja kaavamääräyksistä neuvotellaan vielä kuntien ja ympäristökeskuksen kanssa.</p> <p>Tieverkon luokitusta, laajuutta ja kehittämiskohteiden esittämistapaa selvitetään yhdessä Hämeen tiepiirin kanssa.</p>